

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30.—
za pol leta „ 15.—
za inozemstvo
za celo leto Din 50.—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamka za od-
govor. — Ne frankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetški list

Glasilo „Slovenske Kmetске Stranke“.

Vsakdo vžljal
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
čajo. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2506. — Račun
pri poštini hranilnici
št. 14.194.

Tako se govori!

Odločne besede predsednika HSS dr. Mačka. — Hrvatska mora biti svobodna. — Kar velja za Hrvatsko, velja tudi za Slovenijo.

V nedeljo so slavili Hrvati v Zaporešću (blizu Zagreba) 25-letnico krvavih dogodkov, ki so se tam odigrali, ker je hrvaški kmet Ivan Basarić snel s kolodvorskega poslopja madžarsko zastavo. Takrat so počile puške in tekla je hrvaška kri, zagrebški zaporci pa so se napolnili z »uporniki«.

Na dan te spominske proslave je govoril v Zaporešću tudi predsednik HSS dr. Maček, ki je povedal med drugim mnogo stvari, ki veljajo ne samo za Hrvate, ampak tudi za Slovence, posebno v današnjem težkem položaju. Dr. Maček je rekel:

»Hrvaški narod je žrtvoval svoje najboljše sinove, Stjepana Radića, Pavla Radića in Jurijsa Basarićka. Te žrtve ne morejo ostati brez posledic. To spoznajo tudi v Beogradu, kjer so pa začeli takoj kovati načrte, da preprečijo hrvaškemu narodu njegovo svobodo. Niso si pa še jedini v tem, kako naj to preprečijo.

Svoj cilj hočejo oni v Beogradu doseči na tri načine. To mora narod vedeti, kajti dandanes je politika stvar naroda in narod mora vedeti vse.

Ena skupina zahteva »obznano« in zapore za nas.

Tem pravimo: S silo ne pojde!

Drugi pravijo: Mi hočemo napraviti velike oblasti, pa bodo tudi Hrvati zadovoljni.

Tudi tem pravimo: Oni se varajo! Danes se je hrvaški kmečki narod odločil, da vodi boj za svojo svobodo do konca, do svoje popolne zmage. Odkrito povemo, da naš boj ne gre za tem, da porušimo to državo, toda v mejah sedanje države mora ostati hrvaški narod edini gospodar na svoji zemlji.

Hrvaški narod mora ostati gospodar v svoji hiši in na svojih tleh in imeti mora svoj sabor (deželni zbor) in svojo vlado.

Imeli bomo tudi skupne zadeve, toda tudi glede teh nam mora biti že v naprej zadržano, da manjšina ne bo vladala nad večino.

Tretji pa govore: »Če že ne moremo živeti skupaj, potem naj pride do amputacije (do »odrezanja«). Mi (Srbi) bomo »odrezali«, kolikor se nam bo zdelo. To je pa tako, kakor če bi se jaz s kom združil, mu prinesel tudi svoje premoženje, potem pa bi me družabnik vrget na cesto.

Če se Srbi danes kesajo, da so se z nami združili, ne more biti govora o amputaciji, ampak mi se lahko samo razidemo.

Te stvari mora vedeti vsak Hrvat.

S temi besedami je dr. Maček zaključil svoj govor.

Mi pa dostavljamo: Te stvari mora vedeti tudi vsak Slovenec, kajti te besede so jasne in odločne.

najmanjšega poljskega orodja, kmetom ni težko spregledati. Toda klerikalni sleparji hočejo tudi tukaj odpraviti s samimi obljubami. Toda tokrat jim tega ne smemo dovoliti!

Kaj znači Srnecev predlog? Čisto navaden sleparski bluff! Pošlje se ga v finančni odbor in tam po starem beograjskem običaju vse zaspi. Če je hotela vlada g. Korošca ubogim pogorelcem kaj pomagati, potem naj g. Korošec izdejstvuje rešenje ministrskega sveta, podporo takoj izplača, rešenje pa naknadno uzakoni z bodočim finančnim zakonom. Tako so delale vse vlade, ki so resnično nekaj storiti hotele. Ko so bile za časa homogene radikalne vlade velike poplave v Hrvatski in Sloveniji, sta dva aktivna ministra — eden se je zval Milorad Vujičić in je še danes v Koroševem kabinetu — takoj odpoštovala na lice mesta, nosila denar s seboj in ga med glavne ponesrečence osebno razdeljevala. Ali g. Milorad Vujičić ne more tega naučiti dandanes g. Korošca? Ali bi ne bilo lepše, če bi bil zadnjič prinesel denarje v Gorenje Jezero, nego da je trošil dragi bencin po izletih na Pohorje in drugod?

To je prvi način pomoči. Drugi pa je ta, da se takoj nakaže iz proračuna za to predvidene zneske, ki jih je gotovo v vsakem resorcu po nekaj, samo poiskati jih je treba. Tako smo delali vsi o vseh prilikah. Ima pa še sto drugih potov. Lahko pa nakaže ta dva milijončka g. Korošec iz svojih dispozicijskih fondov. Saj ima na razpolago kar dva. Kot ministrski predsednik ima 4 milijone in 200 tisoč dinarjev. O teh denarjih nikomur ne polaga računa. Kot notranji minister pa ima 7 milijonov dinarjev. Tudi o tej vsoti ne polaga računa. Gospod Korošec razpolaga torej skupno z enajstimi milijoni in 200.000 dinarjev dispozicijskega fonda in če je res »največji Slovenec«, potem ne bo posebno težko za letošnjo največjo nesrečo slovenskega kmeta odtrgati od tega ogromnega denarja vsaj dva milijona dinarjev. Ali storiti treba to takoj! Kdor hitro dá, dvakrat dá. Nikjer ni to tako resnično, kot pri pogorelcih. In če bi vlada g. Korošca o pravem času storila svojo dolžnost, bi danes ubogi pogorelci že daleč popravili nesrečo. Tako pa ne bo pred zimo nič zidanja. Da bodo pa za pomladno zidanje vsaj vse pravočasno pripravili, pozivljamo vlado g. Korošca, da nemudoma stori svojo dolžnost. Obljubljena dva milijona naj nakaže vsaj en teden po objavi tega članka ubogim pogorelcem, prazne demagogije pa naj z nesrečami ne uganja.

Ivan Pucelj.

Vnebovpijoč greh.

V Gornjem jezeru pri Cerknici je 5. avgusta pogorelo 26 kmetijskih posestnikov. Pogorelo je vse do tal in od nekaj cvetoče vasi ni ostalo drugega, kakor kup razvalin. Požar je vselej nesreča, ali kadar od vasi vsaj nekaj ostane, zatečejo se ponesrečenci najpoprej k sosedom, ki so bili obvarovani nesreče. Tu se najpoprej dobi streha za ljudi in živino, vozovi, orodje, hrana, vsakega vsaj za silo. Če pogori cela vasa, vse to odpade in nesreča je katastrofalnejša. Zato je dolžnost, da prihitite takim nesrečnikom na pomoč takoj in vsi, predvsem pa javna oblast. Če so radikalni ministri svoječasno zatrjevali klerikalcem, da je država samo pravna, a nikakršna socialna zajednica, se je med tem »največjemu Slovencu« kot slovenskemu premijeru menda vendar posrečilo te in takšne nazore Srbijancev razbiti ali vsaj ublažiti. In zato je cela Slovenija pričakovala, predvsem ubogi ponesrečenci, da bo po strašni katastrofi v vasi Gorenje Jezero država izdatno priskočila na pomoč. Kaj pa smo med tem doživeli? Če se ne motim so ubogi pogorelci vsi do poslednjega pristaši SLS, iz česar sledi, da ima ta stranka v tem slučaju dvojno dolžnost. In kaj je storila? Ničesar! Udarila je s šibo po vodi, da je padlo par kapljic ljudem v oči in drugzega nič. Famosni poslanec Srnece se je poslužil običajne demagogije, pa je vložil nujni predlog, da na, »pogorelcem nakaže iz drž.

blagajne dva milijona dinarjev. Vlada g. Korošca je to nujnost sprejela. In takoj na to so se pojavili agitatorji med ubogimi pogorelcem in začeli ljudem govoriti: glejte, ljudje božji, kakšna sreča za vas, da je SLS v vladi. Dva milijona vam je dal dr. Korošec! Niti fika bi ne bilo, če bi ne bili v vladi itd.

In ljudje čakajo. Čakajo na klerikalna dva milijona, ki jih od nikoder ni. Teče že drugi mesec po nesreči, jesen trka na vrata, zima bo kmalu, a toliko hvalisane podpore ni od nikoder. Tajnik pomožnega odbora fajmošter Jernejče Hafner piše v Slovencu, da bo drž. podpora prišla morda še le drugo leto. In kaj to znači za uboge pogorelce, ki jim je požar uničil vse, prav vse, od obleke pa do

Naš program.

V vsakdanji politični borbi se rado zgodi, da nas zaneso valovi dnevne politike v okolnosti, ki lahko enemu ali drugemu zastro jasn političen pogled in ki našo pazljivost lahko odvrnejo od glavne stvari na čisto postranske zadeve. Če se človek pelje iz Ljubljane v Celovec, ni nič čudnega, če se spotoma nekoliko zagleda v lepe gorenjske gore, ali pravi cilj onega, ki se je namenil v Celovec, ne sme zaradi gorenjske lepote postati Kranj, ampak Celovec.

Program in taktika.

Približno tako je tudi v politiki. Tudi v politiki moramo pred vsem vedeti, kaj da hočemo. Ni dovolj reči le to, kar nočem, ampak zavedati se moram tega, kaj hočem postaviti na ruševinah tega, česar nočem.

To, kar hočem, nam pove naš program, to nam povedo načela, na katerih je zgrajena naša organizacija. Naša načela so na kratko povedana že v imenu naše stranke: Slovenska kmečka stranka.

Temeljna naša misel je kmečka misel. Kar je povedal veliki učitelj hrvaškega kmečkega naroda Stjepan Radić za hrvaške kmete, da so namreč hrvaški kmetje »hrvaški narod« in da iz tega mogočnega debela poganjajo svoje veje obrtniki, trgovci, delavci itd., prav to velja tudi za slovenske kmete: Slovenski narod so slovenski kmetje. Ti so ono mogočno deblo, ki srka iz korenin domače slovenske zemlje vso hrano za sebe in za vse svoje veje, za obrtnike, delavce in za svoje šolane ljudi.

Ta veliki socialni nauk, ki ga je dal pokojni Radić hrvaškim in slovenskim in sploh vsem kmetom, spaja slovenske kmete s hrvaškimi v močno zvezo, kateri se bodo pridružili tudi še srbski in bolgarski kmetje. »Mi kmetje smo narod« — ta nauk je enako veljaven za Slovenca in za Bolgara in sploh za vse kmečke narode.

Mi hočemo torej, da se po tem načelu in po posledicah tega načela uravna v bodočnosti tudi vsa naša politika. Ta politika mora zastopati interese slovenskih kmetov, t. j. interese slovenskega naroda.

Drugo pa je vprašanje, kako naj priborimo zmago temu našemu načelu v javnem življenju. Star pregovor pravi, da vodi v Rim mnogo potov. Tudi do uresničenja političnih ciljev vodi mnogo potov. Na katero pot naj krenemo, to pa ni stvar programa, ampak je stvar uvidevnosti, razsodnosti, pameti ali pa celo zvižanosti onih ljudi, katerim je narod (ali stranka) izročila vodstvo tega posla. Če se pokaže ena ali druga pot kot dobra, je narod, ki je v teh zadevah najvišji sodnik (ali bi to vsaj moral biti, če je kaj vreden), zadovoljen. Če se pa pokaže izbrana ali nasvetovana pot kot slaba, jo je pač treba izpremeniti. Tako izbiranje poti, po kateri se pride do zaželenega cilja, imenujemo po vojaško »taktiko«. Kakor zna namreč vojvoda bolj ali manj spretno razpostaviti svoje sile, da doseže uspeh, tako mora to znati tudi politik. Če jih postavlja slabo, mora nositi posledice.

Razlika med programom in med »taktiko« je treba vedno imeti pred očmi, da ne zabredemo na stranska pota. Načela so temelj, ki se ga ne da menjati, »taktika« pa je od danes do jutri!

Zgled: Na Nemškem imamo dve veliki stranki, katoliški centrum in socialne demo-

krate. Programi obeh strank so različni kot noč in dan in kot ogenj in voda. Politična »taktika« pa je že dostikrat zahtevala, da sta šli obe stranki pri volitvah skupaj proti skupnim nasprotnikom in celo v vladi sta dostikrat obe stranki sedeli skupaj. Toda vkljub takšni slučajni skupni »taktiki« sta obe stranki vedno ostali to, kar sta: katoliki so ostali katoliki, socialni demokrati pa zopet socialni demokrati, kajti menja se lahko »taktika«, nikdar pa načela (program). Če stranka opusti svoja načela, potem je ni več!

Zgledov za menjajočo se »taktiko« bi lahko našli nebroj, toda naj zadošča za enkrat samo eden.

Moč našega programa.

Moč našega programa obstoji v tem, da je pozitiven, t. j. mi vemo, kaj hočemo. Za nas ni dovolj, da rečemo, da n. pr. »komunizma nečemo« ali da »klerikalizma nečemo« itd. To je za nas premalo. Ljudje, ki samo godrnjajo, da tega in tega stanovanja nočejo, so bedaki, kajti vsak pameten človek bo rekel takemu sitnežu: Torej povej no enkrat, kaj hočeš!

In ravno mi v svojem programu jasno povemo, kaj hočemo. V tem je naša velika moč. Mi povemo, da mora biti vsa naša politika, t. j. vse naše javno življenje urejeno tako, da bo na slovenski zemlji svoboden in merodajen gospod slovenski kmet, ker on je narod. Če se bo to deblo nemoteno razvijalo, bodo site tudi veje tega debela (šolanci, delavci, obrtniki itd.).

Kam?

Za vsakega mislečega slovenskega kmečkega človeka torej ne more biti dvoma, za katero politiko naj se odloči. Ne za katero politično »taktiko« — za to se ne gre! Taktika je od danes do jutri. Ampak gre za to, za kakšen pozitiven program naj se odloči in za kakšna načela. Tisoči naših pristašev pa pričajo, da so naša načela, t. j. načela Slovenske kmečke stranke, prava in zdrava. Prava in zdrava že zato, ker se ne ozirajo prav nič na nesrečno preteklost, ampak gledajo naprej, v nov čas in v novo dobo, ki bo vso starino pomedla.

Kakor je zvezda na Jutrovem vodila sv. tri kralje do končnega cilja, kjer so našli dušne utehe, tako bo bliščeča mučeniška krona od Matije Gubca do Štefana Radića vodila zlasti kmeti in delavski narod hrvaški, slovenski in Srbe prečane v edinosti in slogi do svojih pravic in svobode.

Poslušal sem nekoč pridigo, da ljudje preklinjajo Boga, Marijo, svetnike, solnce itd. in kako so pri službi božji. Poznam jih, da so prizadeti od vrha do tal pristaši SLS. Tako tudi ravno tisti, ki pravijo, da so verni in pristaši verske stranke, največ obrekujejo, opravljajo, lažejo in če je le mogoče tudi preko svojega sežejo. Njim niti na misel ni, da bi poravnali svoj grešni dolg, ki so ga storili v besedah ali dejanju. Mislijo si, saj smo pristaši SLS, pa je vse dobro.

Mogoče, da g. župnik za vse to dobro ve, zato je tudi rekel, da le samo duhovniki so klerikalci, njihovi politični pristaši so pa le najbrž, kakor že znano, sami farovski podki.

Če bo pomanjkanje duhovnikov, ne bo to krivda naša kot kazen božja, ampak dejstvo, ker je že skoraj slehernemu več za politično hujškažvo kakor pa za njegov poklic.

Spoznavajte kaj delate? Vi sejete sovraštvo in preprič med ljudi; vi rušite ljubezen do bližnjega; vaši ljudje zagovarjajo krivico; vaše politično delo pripravlja gospodarski polom na vsej črti in grozot, katere bo moral narod še trpeti, boste krivi vi, ako ne odnehate. Ob koncu vsega tega bi se znalo zgoditi,

da boste v nevarnosti le vi, ne pa vera, kakor sedaj kričite.

Mi kmeti in delavski narod smo trdna skala, odkar človeštvo obstoja in čim silnejše se zaganjajo valovi v nas, tem nadrobneje se razbijejo. Mi verujemo v Boga in njegove zapovedi, mi upamo na njegovo pomoč in zapremo svojo lastno moč, mi ljubimo pravico in resnico, ljubimo pa tudi svojo lastno grudo, katere nas po božji dobrotljivosti in našem delu preživlja. Hočemo na njej gospodariti svobodno in jo tako tudi zapustiti svojim potomcem.

Geslo, katerega se hočemo držati pa je:

Kmet, delavec, obrtnik — vedi komu si rednik.
Ivan Bertole.

MLADINSKIVESTNIK

Podgora pri Dobropolju. V nedeljo, dne 16. t. m. se vrši ob 11. dopoldne ustanovni občni zbor Društva kmetijskih fantov in deklet v gostilni pri Štihu. Vabljeni so vsi kmečki fantje in dekleta iz naše lepe doline, da se sestanka udeležijo.

Velika Loka. V nedeljo, dne 3. julija 1928 se je vršil IV. občni zbor našega društva kmetijskih fantov in deklet, na katerem se je ivolil sledeči odbor: Franc Bizjak, predsednik, Anton Zupančič, podpredsednik, Mimi Lesjak, blagajničarka. V odbor pa: Janko Gnidovec, Lorenc Kotar ml., Alojzija Mandelj, Julka Zupančič, Milka Barle, Jožef Novak, Jožef Planšek, Anton Sotlar. Občni zbor je bil dobro obiskan in je pričakovati, da društvo zadobi razmah, čim bomo uredili svoje društvene prostore. Fantom in dekletom, ki še niso v naših vrstah, pa kličemo: Pridružite se, čim več bo nas, tem več bomo dosegli. Skupnost nam je najboljši porok za napredek in bodočnost! — Spominu umrlega kmetijskega voditelja Štefana Radića se društvo globoko klanja. — Franc Bizjak, t. č. predsednik in tajnik.

Notranje Gorice. V soboto 11. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor društva kmetijskih fantov in deklet. Izvolil se je sledeči odbor: Sluga Franc, predsednik; Založnik Anton, podpredsednik; Rezika Alič, tajnica; Anton Alič, blagajnik; odborniki pa: Kozin Anton, Igličar Franc, Selan Franc in Ivan Alič; namestnika: Rudolf Geoheli in Joško Stražišar; nadzorstvo: Rakovec Franc, Artač Anton in Novak Franc.

Vače pri Litiji. Dne 19. t. m. se je pri nas ustanovilo Društvo kmetijskih fantov in deklet. Izvolil se je sledeči odbor: Kristan Albin, predsednik; Vrtačnik Jože, podpredsednik; Josip Sevljak, tajnik; Juvančič Jernej, blagajnik; v odbor pa: Jos. Grilec, Fr. Lavtar, Albin Ustar, Pavla Grilec, Jos. Juvančič, Roza Kristan, Helena Rebolj in Antonija Lovše. Namestniki odbora: Franc Sevljak in Janez Urbanija. Nadzorstvo: Barlič Ivan in Fortunat Črtanc.

Duplje pri Trzinu. Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet je priredilo pretečeno nedeljo v Dupljah lepo uspelo ljudsko veselico na vrtu tov. Štularja. Na sporedu so bile zelo zanimive točke, predvsem naj omenimo ribolov, ki so se ga otročki tako razveselili, da jim je kar sapo zapiralo, ko so vlekli kako žabo iz vode. Godba je igrala pod hruško, da je kar brnelo. Mladi pari so se vrteli, da je bilo veselje, pa tudi starejšim so se proti večeru kosti omehčale. Postrežba na veselici je bila od strani naših pridnih brhkih deklet, ki so bile vse v »Dečvi« opravljene, vse hvale vredne. Šaljiva pošta je delovala tako brezhibno, da je spravila marsikatero naših lepotic v zadrego. Veselico je spretno vodil namestnik predsednika društva, tov. Alojz Štular in tajnik Andrej Kuhar z odborom.

Spomin na volilno borbo.

Žalosten, a vendar resničen spomin je, ko je pred enim letom del slovenske duhovščine grdo agitiral za svojo politično moč in z najgršim obrekovanjem blatil Štefana Radića in njegove zaveznike. Ravno 8. septembra lanske leto na Mališmaren je g. župnik Tratnik, oblastni poslanec, na javnem shodu v Sromljah govoril, da Radić ne pripozna nikake verske dogme (verske resnice) in da je takorekoč brezverec. Katoliška cerkev pravi, da se takemu, ki ne veruje, odreče cerkveni pogreb. Radićev pogreb pa je dokazal, da je bil vzgleden kristjan, saj ga je spremljal k večnemu počitku največji hrvaški cerkveni dostojanstvenik prežviženi dušni nadpastir dr. Bauer s številno duhovščino in stotine usmiljenk-redovnic.

Lahko ste takrat govorili tako, ker smo pristaši kmetijskega pokreta morali na poziv orožnikov molčati. Toda kljub temu, da me je domači g. župnik dejansko gonil v stran, nisem šel. Kakor takrat, tako danes in vselej vam lahko očitam, da ta govor ni bil resničen. Danes lahko z močnim glasom kličem jaz in vsak, ki količkaj zasleduje politično delo ene in druge stranke, slava Štefanu Radiću in vsem njegovim tovarišem, ker dali so življenje za blagor naroda. Razbita pa mora biti prej ko slej kleroradikalna hegemonija.

XII. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo SHS. Žalec v Savinjski dolini, dne 4. septembra 1928. — Obiranje hmelja je skoro povsod končano. Ves pridelek je izredno lepo zelene barve in je tudi drugače najboljše kakovosti — če so tudi kobule v nekaterih legah bolj male. Pred tremi tedni priobčena cenitev pridelka se ne bode dosegla, temveč zaostaja za 15—20% za ono minulega leta. Kupčija je prav živahna in je približno 20—25% letošnjega pridelka prešlo v druge roke. — Društveno vodstvo.

Hmelj. Žatec, 8. septembra: Tendencia čvrsta 2200—2500 čK za 50 kilogramov.

ŠIRITE IN
NAROČAJTE
»GRUD«.

80 let raziskovanja

Je bilo treba, da se odkrije pravi Schichtov način pranja, ki obstoji v tem, da se

ŽENSKA HVALA

vzame za namakanje perila preko noči, zjutraj pa se za izpiranje uporabi

Schichtovo Terpenin milo

Kmetski praznik na Bledu.

Dežela Kranjska nima lepšega kraja kot je z okolico ta podoba raja.
Prešeren.

Že deveto leto praznuje naša stranka na Bledu kmetski praznik in vedno nam je ljubi Bog naklonil lepo vreme, kakor da bi hotel pokazati, da je naša pot prava, da naša pot vodi do zlate svobode vsega kmetijskega naroda. Krasno jesensko solnce je pozlatilo mogočne glave gorenjskih snežnikov, Blejsko jezero je mirno počivalo pod njimi in se pripravljalo, da sprejme dostojno svoj narod. Kmalu je postajalo vse živahnejše. Od vseh strani so se zbirali zavedni kmetski možje, žene, fantje in dekleta. Vlaki so bili nabito polni, čeprav ni letos prvič dovolila vlada polovične vožnje. Mestna gospoda ima vsako nedeljo in praznik polovično vožnjo, le slovenski kmetski narod po mnenju Korošca ne zasluži, da se enkrat v letu pelje s polovično vožnjo.

Malo jezero je bilo naenkrat polno čolnov, ki so vozili ljudi na otok k Mariji. Celo dopoldne je zvonil mali Marijin zvonček in nosil želje v nebesa. Popoldne je utihnil tudi ta, kajer vse je odšlo na veselilni prostor, kjer se je v kratkem nabrala ogromna množica ljudi in nestrpno pričakovala kmetsko povorko.

Prihod povorke.

Že so se začeli glasovi godb in na čelu povorke je prihajala kmetska konjenica v narodnih nošah. Prvi, tov. Ažman, je nosil zeleno zastavo, ob strani pa slovensko in hrvaško. Za konjenico so prišli vozovi, na katerih so bili vprizorjeni posamezni odlomki iz kmetijskega življenja kot terice, oglarji, kolariji itd. Sledili so v nepregledni vrsti krasno okrašeni vozovi z brhkimi Gorenjci. Največ pozornosti pa je vzbujal mali, kakih šest let stari harmonikar s štiriletno deklico v narodni noši. Na vseh licih se je bral ponos, ponos, da so sinovi kmetijske matere, ponos, da so Slovenci.

Dr. Korošec proti kmetom.

Naša stranka ima to zaslugo, da je vzgajala ta narod v zavedne kmete, pred katerim mora imeti vsak, pa naj si bo baron ali kdor drugi, spoštovanje. In temu zavednemu narodu se je branilo, da posluša svobodno izvoljene svoje zastopnike. Zraven veselilnega prostora stoji kraljevi grad, mladi kraljevič Peter je z zanimanjem ogledoval povorko, toda dr. Korošec se ni sramoval, da takorekoč pred kraljevimi očmi prepove kmetsko zborovanje. Kralj je podpisal ustavo, ki dovoljuje javna zborovanja, in pred kraljevimi očmi današnja krvava vlada krši in gazi osnovne človečanske pravice. G. vladni zastopnik se je drznil prekinjati narodne zastopnike v govorih in grozil, da pokliče skrite žandarje, ki bi pregnali in razporedili mirni kmetski narod.

Po otvoritvenem govoru tov. Iv. Ažmana je prvi pozdravil v imenu hrvaškega naroda prečastiti g. župnik in poslanec Matica, ki je bil burno pozdravljen. »Takih duhovnikov nam je treba, ki razumejo potrebe naroda,« tako šepetanje je šlo od ust do ust. Govorili so še v imenu KDK poslanec Vilder, Kramer in Švegel, v imenu delavstva je pozdravil shod g. Rupnik in nazadnje je nastopil burno pozdravljen naš poslanec Pucelj. Njegov govor so vsi poslušali z glasnim pritrdjevanjem, zakaj izšel je iz globoko čutečega kmetijskega srca v kmetska srca. Vladalo je svečano razpoloženje, ki pa je od časa do časa prehajalo v ogorčenje nad vladnim zastopnikom, ki je neprestano prekinjeval kmetskega poslanca Ivana Pucelja. »Ne pokoravam se vladnemu zastopniku,« je s povzdignjenim glasom govoril ljudstvu in tedaj se je v tisočih in tisočih kmetskih src iztrgal bolesten odločen vzklík: »Ne pokoravamo se tej krvavi vladi, zahtevamo samo svoje pravice in nič več.«

»Ne pokoravam se«, s tem je poslanec Pucelj združil vse zatirane v eno mogočno fronto proti izkoriščevalcem in rabljem človeških pravic.

Po govorih so se vršile konjske dirke in ljubka kmetska veselica, ki so se je udeležili tudi tuji gostje, ki so na počitnicah na Bledu. Prišel je tudi pevski zbor od Sv. Jakoba s Koroškega.

Izid dirk je bil naslednji: Pri prvi dirki so dobili nagrade: Matija Kodelja, Fr. Stupica in Peter Horvat; pri drugi: Fr. Primožič, Fr. Stupica in Fr. Debevc; pri tretji: Fr. Vidic, Fr. Kodelja in Iv. Ažman; pri četrti Peter Horvat; pri peti: Fr. Habjančič, Miha Ferčej in Fr. Kržišnik.

Po pravici so se klerikalci bali kmetijskega praznika, kajti manifestacija slovenskega kmetskega ljudstva je bila tako veličastna in odločna kljub prepovedi in nasilju, da je Gorenjska za SLS izgubljena.

IZ STRANKE

Zborovanja KDK v mariborskem okrožju.

V soboto 15. t. m. ob pol 20. uri se bo vršilo zborovanje KDK v dvorani Narodnega doma v Mariboru. Govorili bodo nar. poslanci Ivan Pucelj, dr. Albert Kramer in dr. Ljud. Pivko ter en hrvaški poslanec.

V nedeljo dne 16. t. m. bosta dva velika zbora KDK na Dravskem polju in sicer ob 8. uri zjutraj v prostorih gostilne Zel v Št. Janžu in popoldne ob 14. uri pri Jugoslovanu v Račah. Na obeh zborih poročata narodna poslanca Pucelj in dr. Pivko.

Kamnik. Seja okrajnega odbora SKS za naš okraj se vrši v nedeljo 16. septembra ob 10. uri dopoldne pri tov. Cererju v Kamniku. Prosim polnoštevilne udeležbe. Udeleži se je delegat iz Ljubljane. — Fr. Kristan, predsednik.

Občni zbor okrajne organizacije SKS za okraj Logatec se vrši v nedeljo, dne 23. septembra ob 4. uri pop. pri tov. Remžgarju v Žerovnici. Občnega zbora se udeleži tudi delegat iz Ljubljane. Prosim vse tovariše, da se občnega zbora v čim večjem številu udeleže. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala. — Odbor.

Prepoved shoda na Bledu.

Vlada je prepovedala, kakor znano, javni zbor na Bledu ob priliki kmetskega praznika. Dr. Žerjav je to prepoved v neki svoji izjavi obsodil z ostrimi besedami.

Ta obsodba je dala g. velikemu županu dr. Vodopivcu povod, da je v obliki razgovora z nekim urednikom »Slovenca« odgovoril sledeče: »...upravna oblast je prepovedala prijavljene shode dne 22. in 24. junija t. l. v Ljubljani in 8. t. m. na Bledu...

Zbor na Bledu je upravna oblast prepovedala radi tega, ker ne gre, da se prireditve (kmetski praznik) kmetske strokovne organizacije, t. j. podružnice Kmetijske družbe, v kateri so včlanjeni pristaši vseh strank, izrabi v strankarsko politične namene ene stranke.

Ker se kmetskega praznika običajno udeležujejo pristaši vseh strank in ker je bil ta dan tudi romarski praznik na Bledu, bi lahko strankarski politični shod povzročil kaljenje reda in miru.

Tako utemeljuje g. veliki župan dr. Vodopivec svojo prepoved, oz. prepoved notranjega ministra.

Temu nasproti ugotavljamo, da se je letos kmečki praznik na Bledu vršil že devetlet. Osem takih proslav je bilo že prej. Vse dosedanje kmetske praznike so priredile podružnice Kmetijske družbe — tako tudi letos. Na vse dosedanje praznike so prišli pristaši vseh strank — tako tudi letos. Romarji so prihajali vsako leto na Bled — tako tudi letos. Vsako leto je bil povodom tega praznika tudi političen shod — samo letos ga ni smelo biti! Zakaj ne? Nikdar doslej se še ni na tem prazniku kalil javni red in mir, čeprav so vedno prihajali na praznik pristaši vseh strank in tudi romarji — letos pa je naenkrat obstajala silna nevarnost, da pride do krvavega boja!

Kdor je bil letos na prazniku in gledal vzorni red, ki je povsod vladal, je prepričan, da je tudi letos g. veliki župan čisto brez potrebe poslal svoje orožnike na Bled. Tako bo ostalo tudi v bodoče.

Tudi tujski promet se letos ni prvič razvil na Bledu. Imajo ga že precej dalje kot 8 let. Doslej pa ta promet še nikdar ni bil ogrožen zaradi našega praznika, samo letos je bil v strahoviti nevarnosti! Kdo se ne smeje takim utemeljitvam? Sicer pa ne vemo, kako pride g. veliki župan do tega, da kar sam predpisuje društvom itd. tudi način in program njihovih prireditev!

Pravi vzrok prepovedi javnega zbora na Bledu pa je bil kljub vsem opravičbam in utemeljitvam g. velikega župana strah SLS pred resnico. Ljudje ne smejo izvedeti resnice iz vrst svojih poslancev, da ne bi trpela škoda SLS — to je pravi vzrok prepovedi. O tem je prav gotovo prepričan tudi sam g. veliki župan, samo da on tega ne sme povedati, mi pa lahko.

Koristno za vsako hišo

po znižanih cenah

kakor: rokavice, nogavice, žepne robe, kravate, fino damsko, moško in otroško triko-perilo, dišeče milo, torbice, čipke, potrebščine za šivilje, krojače, tapetnike, čevljarje in sedlarje nudi

JOSIP PETELINC, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika za vode,

D O P I S I

Okrožnice SLS delujejo. Že v zadnji številki »Jutra« sem priobčil odkrito celi javnosti zakaj me je milostiva SLS začasno kot župana občine Lesce odstavila. Ker pa »Slovenec« težko prihaja do sape v kratkem članku, ki pravi, da je pač klerikalcem vseeno ali Vidic ali Ažman, ker klerikalec je itak že po priznanju nemogoč. Zadnje zanimanje iz Radovljice o priliki moje izvolitve potrjuje nasprotno. Samo posrečilo se ni. Nadalje pravi »Slovenec«, da je moja zadeva politično zelo nedolžna, in da so šele po srezkem poglavarju pri oblastnem odboru izvedeli za moje hudodelstvo in tudi to, da so za postavitev mene na razpoloženje tudi tam izvedeli. To lahko pišete vašim backom. Zdi se mi, da je oblastni odbornik Adlešič najbrž tudi oni, ki o moji stvari sestavlja protokol, podpis g. Natlačena na ovadbeni poli menda tudi potrjuje, da so vedeli. Ali ne tako, gospodje! Mene ste odvezali, da sem in tam kakšno uro na dan zapišem kako storijo o dobrotah SLS v službi hegemonistov. Sicer pa, če bi jaz pohvalil oblastni odbor na protestnem shodu v Žirovnici proti odstitvi inž. Vagaja, katerega ste vrgli, kakor psa na cesto brez odpravnine. Če bi bil mirno gledal, ko ste odpravili v pokoj enega najspretnjših planšarjev, kakor komisarja dr. Spillerja, za kar sedanjemu finančnemu ministru ni po volji, vrgli ste ga od dela, v katerem ga je želel narod. Ako bi bil na dan premovanja v Lescah pohvalil oblastni odbor, ki je iz pozabljenosti, kar mi je potrdil oblastni poslanec g. Jan, pustil kmete konjerejce na cedilu in šele po Janovem mazilu, ki ni bil sladak, prinesel denar v Kranj, da ga razdeli usumljeni Ažman pozabljenim konjerejem. Ako bi bil v soboto, ko so odhajali razburjeni kmetje rezervisti na orožne vaje, pohvalil dr. Korošca, mesto da sem dal izjavo v »Jutro«, kako skrbim za vse delovno ljudstvo največji Slovenec. Ako bi bil v »Kazini« na banketu, ki ga je priredila »Kmetijska družba« ob svojem jubileju, pohvalil oblastnega predsednika g. Natlačena, ki je ves gorel v ljubezni za kmeta ob banketni mizi pred navzočnostjo g. generala in velikega župana in celokupne odlične družbe, mesto, da sem mogel potožiti kako slabo razpoloženje je bilo med odhajajočimi rezervisti, opozarjajoč merodajne činitelje, da bi bili z lahkoto to izprosili pri oblastih za poznejši čas. Seveda tudi ni prijetno, da sem potom »Jutra« izjavil, da ni nič kaj pomirljivo, ako orožništvo, seveda po višjem ukazu, privzdiguje po posteljah blazine in išče strah, ki ga nikjer ni, in razburja že itak po davku na ročno delo razburjeno delavstvo. Seveda, ako bi jaz igral vlogo g. Jana, ki se mu čudim kako mora biti gospodi SLS udinjan, ki mu kot oblastnemu poslancu indirektno da ukor, ker hodi na kosilo k »Lectarju« menda zato, ker ima to vražje »Jutro« in »Kmetijski list«. To mi je potožil sam na dan premovanja v Kranju. Ako bi bil vse to mirno gledal, bi imel večjo besedo kot župan, saj tako mi je zatrdil g. katehet Jalen, ko sva se srečala ob 3. uri zjutraj iz gostilne domov. Nadalje mi je svetoval tudi ta g. katehet, da naj se malo potegnem v ozadje, nakar bom imel bolj uplívno besedo in to zlasti še kot župan. Meni se zdi, da bi bil ta g. katehet Jalen veliko bolj potreben svarila, da naj se umakne v ozadje, pa naj bi to že prišlo od g. dekana Faturja ali knezoškofa Jegliča, da bi ne delal z njegovim govorjenjem pred nedavnim časom, ki je bilo pred kratkim tako, da je »Jutro« in »Kmetijski list« presveto, da bi zapisal, bodisi v gostilni do policijske ure, potem nadalje v privatni hiši ob polnem jerbasu črne piva. Ne pišem to zaradi tega, g. Jalen, da bi Vas obtožil, storim le radi tega, da bi se pobiljšal in ne jemali ugleda celokupni

slovenski duhovščini. Tudi tovariš Hočevar iz Strug pri Dobropoljah mi je potožil zadnjič ob otvoritvi jubilejne razstave, kako mu župnik Orehek grozi, da ga bodo zrušili, ako ne bo delal po željah oblastnega odbora. Pa veste, fantje, da se kmeta ne da zrušiti! Prestaviti se ga ne more, če sam noče zapraviti posestva, če bi ga pa vpokojili, bi še rad videl. Samo za denar bi bila bolj slaba, ker te vrste gospoda veliko stanejo. Zato trdim, da okrožnice delujejo kakor v letu 1914, ko so klerikalni plačanci po nalogu okrožnic ogledovali in vohunili in jih ovajali tajništvu SLS: Suhi bajer. A mi se Vas nič ne bojimo! Časi so drugi kakor leta 1914, ko se je s kandelabra hujskalo proti Srbom, medtem ko so naše vrste bile posvarjene, saj nekateri po uradnih organih, radi panslavističnega mišljenja, da naj bomo previdni. Ali se ne spominjate, g. dr. Natlačén, žrtve Iskre in Hafnerja, ki sta morala sedeti zaradi obrekovanja moje osebe? Samo Kulovec hodi korajžen, ker ga krije imuniteta, zastarelo se ne bo, pridemo na vrsto! Seveda bo o vsej moji sedanjí zadevi govorilo sodišče, vest mi ne očita ničesar in to je glavno. Koncu še bi Vas, gg., opomnil na odpuščenega cestarja Miha Goričnika, kakšna krivica se je njemu tudi zgodila, to mi potrjuje sam in v ime njegovih tovarišev, ki so istotako na razpoloženju, še bolje rečeno, brez službe, izjavil mi je, dokler so bili Srbi sami, je bilo še za ostati, sedaj pa ko je Korošec, je pa težko živeti. Ob koncu tega dopisa sem v zelo dobrem razpoloženju, tako da mi ne preostaja družega kakor da zakličem: Živela KDK! — Ivan Ažman.

Dopis tihega pristaša. Z veseljem Vam morem poročati, da je naših borcev vedno več in duh št. Radiča nas bo vodil preko vseh zaprek, kljub temu, da na vse načine klerikalni nasprotniki slovenskega ljudstva terorizirajo in zavijajo resnico. Nič ne pomaga, tudi jaz sem že precej iskusil pri njih. Idejno nisem bil nikdar njih pristaš, vendar sem gospodarsko bil odvisen od njih. Zato sem bil z višje strani opozorjen na to, da moram »Kmetijski list« nazaj poslati, in so mi grozili z bojkotiranjem. Vendar sem ostal v najhujših časih vaš naročnik in tudi naprej še vnetejši ostanem. Dolgo časa sem moral molčati, in tudi še sedaj nisem popolnoma neodvisen, vendar ni mi mogoče več molčati, ker se mi gnusi vse to ogabno početje klerikalnih voditeljev. Ljudstvo po deželi ima vse druge misli in nikakor ne stoji za njimi, vendar se še nekoliko boji odkrito nastopiti, ker sicer je še zaenkrat revež tisti, ki se jim zameri. **Ko pa odločno nastopiš proti njim in pokažeš, da se ne bojiš vsake grožnje z njih strani, potem imaš lep mir!** Zato naj tudi vsi tihi pristaši stopijo na plan in se z vneto poprimejo dela za kmetsko misel. Danes se je izvršila v ljudeh velika sprememba. Vsak pristaš kmetske ideje je ponosen, da stoji v naših vrstah. Sramujejo se pa oni, ki sedaj iščejo koristi pri beograjskih cincarjih, namesto bi podpirali zastavo slovenstva, ki jo nosi SKS ter bi tako hitro dosegli enakopravnost v naši državi. Takega mišljenja je vsak pristaš SLS in vendar nastopiti se odkrito proti komandantu nihče ne upa, vendar za hribom dani se, za hribom se dela dan.

Dol pri Ljubljani. »Domoljub« štev. 36 je prinesel dopis iz Dola, ki pa je v resnici iz Podgorice. Piše, kakor da bi bilo gasilno društvo iz Podgorice vse rešilo. V pojasnilo toliko. Požar pri Vagajčku je bil zares precej velik, ker je bilo vse gospodarsko poslopje v ognju. Prvo je prihitelo domače gasilno društvo v največji hitrosti z obema brizgalnima ter rešilo vsaj še hišo, ki je par metrov oddaljena. Nato so prihitela gasilna društva Pešata, Dolsko, Ihan in potem šele Podgorica. Torej je dopis »Domoljuba« čisto navadna laž in maščevalnost. Očividno ima čudne oči. Nadalje piše, da ni hotel znani »žerja-

vovski agitator Podgorici neke usluge storiti. Iz dopisa se vidi, da je dopisnik še mladenček, ki hoče že takoj o porodu gasilnega društva vnesti politiko v društvo, kar ne spada. Ne pozna pa tudi ne politike, ker gasilno društvo Dol nima člana »žerjavovega« agitatorja. Na gasilca se gleda enako, najsi bo te ali one stranke, samo da je dober gasilec. Če pa je gasilno društvo Podgorica zares tako idealno, naj si bi prej preskrbelo delovno obleko in ne paradne, da bi ne bilo treba moledovati drugod na posodo. Da nam je prišlo društvo Podgorica na pomoč, je lepo. Saj smo mi že velike požare na Pešati, Podgorici in Soteski pogasili, bili smo tudi od vaših občanov izživani, pa nismo to na veliki zvon obešali.

Šent Jernej. V nedeljo 2. t. m. smo imeli Šentjernejčani veliko gasilsko slavlje, župni zlet in blagoslovitev nove motorne brizgalne. Takoj po končani službi božji popoldanski se je zbralo na trgu zbrano gasilstvo domače župe in nekaj društev iz drugih žup. V svečanem trenutku je gosp. duhovni svetnik, župnik Lesjak ob asistenci gg. kaplanov opravil molitve in blagoslovil motorno brizgalno. Po blagoslovu je stopil na vzvišen prostor in poudaril pomen današnjega slavlja in namen novega stroja, pri čemur smo opazili, da je gosp. župnik temeljito prenenil svoje mišljenje in o »bezgovki« ni bilo nobene omembe. To spremembo hvaležno beležimo z željo, da gosp. župnik sedaj ostane pri svojih zadnjih besedah in v tem smislu tudi pomaga. Po govoru gosp. župnika je hčerka g. župnega načelnika v pozdravnih besedah izročila šopek cvetja kumici gospej Šebelovi. V imenu gasilske zveze je pozdravil zbrano gasilstvo in ostalo občinstvo zvezni delegat tov. Bučar, načelnik kostanjeviškega društva, poudarja joč gasilsko idejo, ki izhaja iz ljubezni do bližnjega, potem pa je v spomin te slavnosti zabil od župe poklonjen zlat žebelj v drog zastave domačega društva z gasilskim pozdravom »Na pomoč!« Župni načelnik tov. Radkovič se je v župnem in v društvenem imenu zahvalil vsem omenjenim osebam in pozval navzoče občinstvo, da podpre društvo, da bo dolg čimprej poravnat. Ker je on kot župan v prvi vrsti omogočil lansko leto nabavo brizgalne, bodi na tem mestu izrečena tudi njemu najlepša zahvala. Po defiliranju vseh društev pred novo brizgalno pod poveljstvom tov. župnega tajnika Šebele, je odkorakalo skupno gasilstvo na prireditveni prostor, kjer se je vršila kratka vaja in nato lepa ljudska veselica, ki jo je spretno aranžiral domač društveni načelnik tov. Janžević, pomagal pa mu je podnačelnik tov. Hudoklin, ki je obenem obratovodja nove motorke. Kakor izve, je slavnost končala tudi z lepim materialnim uspehom in donesla k plačilu stroja skoro 10.000 Din. Zato bratje, ne izgubite poguma, »Bezgovka« je odpravljena za vedno! — Gasilec.

Šmihel-Stopiče. V naši občini bomo imeli 23. septembra t. l. občinske volitve, za katere se naši klerikalci prav vneto in vestno pripravljajo, saj nimajo nič manj nego 5 svojih skrinjic. Za te volitve je gotovo v naši občini rekord. Pomislite, občani, nič manj nego osem skrinjic bo pri prihodnjih občinskih volitvah in sicer: prva skrinjica je SKS, nosilec liste je Anton Avsec, druga skrinjica je Slovenske ljudske stranke, nosilec liste: Fran Pleško, tretja skrinjica je Kmetске zveze v Stopičah, nosilec Franc Brule; četrta skrinjica: Zveze kmetov in delavcev, nosilec: Matija Kren, peta skrinjica: Podgrajskih faranov, nosilec liste: Cimermančič iz Jurne vasi, šesta skrinjica: Delavske zveze, nosilec liste: Franc Šusteršič iz Bučne vasi, sedma skrinjica: Vavtovaška lista, nosilec Ivan Kulović, osma skrinjica: Gospodarske stranke Šmihel-Stopiče, nosilec liste: Josip Matko iz Gotne vasi. — Občani, prva, sedma in osma skrinjica so naše. Oglejte si može na teh listah, zakaj

Tedenski koledar.

- 16. septembra, nedelja: Ljudmila.
- 17. septembra, ponedeljek: Hildegarda.
- 18. septembra, torek: Tomaž.
- 19. septembra, sredo: Januarij.
- 20. septembra, četrtek: Evstahij.
- 21. septembra, petek: Matevž Ev.
- 22. septembra, sobota: Mavricij.

Sejmi.

- 16. septembra: Rakek, Dobrnič.
- 17. septembra: Loka, Št. Janž pri Treb., Šmarje pri Celju, Kapele, Braslovče, Vinica, Št. Lambert, Višnja gora.
- 18. septembra: Ljutomer, Št. Janž, Črnomelj.
- 20. septembra: Dobrna, Sv. Lenart nad Sevnico, Podvelb, Škocjan, Medlesk.
- 21. septembra: Fram, Laško, Luče, Pod-sreda, Rečica, Rib-niva, Zg. Tuhinj.
- 22. septembra: Mokro-nog.

Valute.

Dati moramo za:

	Din
1 nemško marko	13.54
1 švic. frank	10.94
1 avstr. šiling	8.—
1 angleški funt	275.76
1 amer. dolar	56.80
1 francoski frank	2.22
1 čsl. krono	1.68
1 italijansko liro	2.98

**Naročajte
»KMETSKI
LIST«!**

trdno smo prepričani, da smo zbrali take, da jim lahko popolnoma zaupamo gospodarstvo in gospodarski napredek naše občine. Vsak naš somišljenik mora pridobiti vsaj še enega volilca. To je njegova dolžnost! In potem je nam zmaga zasigurana!

Poljanska dolina pri Črnomlju. Odkar so bili zverinsko umorjeni hrvatski mučeniki od klerikalnih zaveznikov, se pri nas večkrat živahno razpravlja o situaciji v državi in o politiki. Dne 28. avgusta se je neki zagrizeni klerikalec izrazil, da bi bilo potrebno postaviti pred Hrvate kanone in strojnice ter vse postreljati in pobiti. To je sramota od človeka, ki pravi, da je na katoliški podlagi. V vojni ta človek gotovo ni jedel dijet, Dörrgemüse in kruh iz otrobov. Mi vojni trpin nismo več navdušeni za kanone, zato bi bilo dobro take ljudi postaviti na Kras. Kako so pridigali med vojno, da naj dajo žene denar za vojno posojilo in da bo srebrn in zlat denar brez veljave. Zvonove so dali za kanone itd. Enkrat bo treba o vsem tem spregovoriti bolj odločno besedo.

„Izbrala sem“

pravi razumna Mica. „Med vsemi snubci tistega, ki mi je prinesel RADION. On misli na to, da sebi in meni olajša življenje, kot to dela RADION pri perilu. Z RADIONOM ni več mučnega pranja in mencanja, ker pere sam.“

Varuje perilo!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Načrti g. Vesenjaka so se popolnoma spridili, ko je hotel izrabiti priložnost za svoj shod pri nas ob priliki zborovanja KDK v Ptuj. Prišli so res samo njegovi, ali udeleženci shoda so odšli še bolj žalostni kot so prišli. G. Vesenjaka, kar pripravite Vaš poslanski kofer. Dolgo ga ne bode več rabili.

Dobova. Po vzorcu drugih občin, si je ustanovila tudi občina Loč svoje gasilno društvo. Pod vodstvom neumorno delavnega g. Bogoviča, ki je že pred nekaj leti iz lastne inicijative ustanovil godbo, je uprizorilo pred dvema tednoma omenjeno društvo, da si nabavi potrebno gasilsko orodje, dramatično igro »Deseti brat«. Zopet je pokazal agilni g. Bogovič, kaj premore jeklena vztrajnost in pridnost. Vse uloge so bile srečno razdeljene, specijelno pa moramo omeniti ulogi Kerjavlja in Martina, ki sta nad vse pohvalno rešila svojo nalogo. Na prekrasnem uspehu čestitamo kar najprisrčneje gasilnemu društvu, g. Bogoviču pa kličemo, le v tem pravcu vedno naprej!

Prekmurje. Vsej naši javnosti je znano, da letos trpi prebivalstvo v Gornjem Prekmurju najhujšo bedo, ker mu je toča uničila žetev in vinograde popolnoma. Obupani narod je prosil pomoči in konečno dobil zagotovilo, da dobi pri oblastnem odboru v Mariboru cenejšo posojilo v svrhu nakupa potrebnega živeža in semena. Mesto, da je oblastni odbor izročil denar, se je odločil za nakup zrnja. Do tu vse dobro, da ni sedanja izvedba tako žalostno izpadla in da ne bi rodila slabih uspehov. Ali čujte in strmite: Pšenica stane 325 Din za 100 kg in rž 310 Din. Občine so sprejele posojilo, četudi je seme zelo drago, vendar izčiščeno in celo dvakrat trijerano bi moralo biti, tako se glasi dogovor. Mesto prvovrstnega semena, kakoršnega se zlasti letos dobi v nakup vse polno v Medjimurju in Spodnjem Prekmurju in za nižjo ceno, smo dobili seme zelo slabe kakovosti polno smetja in pišljivo in lahko. Izgleda, da so to nekaki ostanki iz lanskega leta. Prve vagone rži je ljudstvo odklonilo in jih je moral neki mlad gospod inženier vrniti, kjer jih je nakupil. Med ljudstvom je nastalo silno razburjenje, kajti tako drago in slabo pomoč vendar nismo iskali. Čuli smo strašno kritiko tudi od ljudi, ki nam pravijo, da oblastni odbor je hotel le dobro in da so ga drugi polomili. Smo mnenja, da si to polomijo, to nesrečo pripišejo gospodje samo kratkovidnosti, nepoznavanju razmer. Žito se kupuje v žitornih krajih in ne v Mariboru in Ljutomeru. Tudi pri nas in bližnji Hrvatski se kupi žito lahko pri trgovcih, če že ne v zadrugah ali veleposestvih. In se nam obljublja izboljšanje našega gospodarstva, vendar smo mnenja, da gospodje, ki nam tako žito kupujejo in pravijo, da je že dobro, da žito ne poznajo in mi ne moremo pričakovati, da nas povzdignejo v neke višine. Pričakujemo od oblastnega odbora, da pokliče krivce na odgovor in poravnajo škodo, ki jo bo ljudstvo trpelo pri previsoki ceni slabega blaga in na zastojnih potih.

Listnica uredništva. Cirkovce na Dravskem polju: Zaradi tiskovnega zakona ne moremo objaviti.

NOVICE.

Zaključek kmetijske razstave. V nedeljo je bila zaključena pokrajinska razstava v Ljubljani z rekordnim posetom nad 22 tisoč ljudi. Zadnji dan krasne jubilejne kmetijske razstave je bila tudi prirejena razstava in premovalje goveje živine in tekmovalje harmonikarjev, kar je bila posebna privlačnost za obiskovalce razstave. Slovensko kmetijstvo je ob 160-letnem jubileju svoje gospodarske organizacije lepo proslavilo delo in napredek kmetijstva in kmetskega stanu.

Tudi kapitalisti se pritožujejo nad pristranostjo Beograda. V dneh od 7. do 10. septembra so zborovali v Beogradu zastopniki industrijskih in trgovskih zbornic cele države. Tega zborovanja se pa ni udeležila največja in najvažnejša industrijsko-trgovska zbornica iz Zagreba. Svojo odsotnost je utemeljila s tem, da že deset let hodijo prečanski gospodarski krogi v Beograd pripovedovati, razlagati, se pritoževati, zahtevati in prositi, da se naj prečansko gospodarstvo upošteva, zaščititi in podpirati. Toda deset let je ostalo samo pri besedah in obljubah. Zato nima prav nobenega smisla, da bi še nadalje trčili čas z raznimi zborovanji v Beogradu, dokler se ne izvojuje na vsej črti popolna in zagarantirana enakopravnost prečanom. Temu stališču sta se pridružili tudi sarajevska in osješka trgovska zbornica. Torej vsi prečani, celo kapitalisti, obtožujejo današnjo nasilno klerikalno vladno, da je do temelja uničila njihovo gospodarstvo. Kaj naj porečemo šele kmetje!

Preganjanje kmetov in delavcev. Da je današnja vlada dr. Korošca najkrutejša in najbolj nasilna, kar jih pomni zgodovina, to ve že vsak človek in ves kulturni svet. Da bo pa šla v svojem nasilju tako daleč, da bo zapirala cele vasi kmetov in aretirala kar po vrsti delavce, tega ni nihče pričakoval. Zadnje dni se je pojavil v Djakovu na Hrvaškem Davidovičev poslanec dr. Ribar. Kmetje so ga lepo sprejeli z jajci in pfui klici. Na ta nedolžen sprejem je Koroščeva žandarmerija aretirala nad 30 kmetov ter jih pretepla in nato zaprla. V Ljubljani pa je bilo aretiranih cela vrsta delavcev. Vse to si treba zapomniti.

Slike Štefana Radića, velikost 30×40 cm, se dobijo pri upravi »Kmetskega lista« po ceni Din 30— s poštnino vred. Denar je treba poslati naprej.

Kongres Narodno strokovne zveze. Dne 8. in 9. septembra je imela v Ljubljani svoj letni kongres Narodno strokovna zveza, to je sindikalna delavska organizacija. Obhajala je obenem tudi 20-letnico ustanovitve. Ta Narodna strokovna zveza je bila jedro bivše narodno socijalistične stranke.

Zločin orjunaške tolpe. Radi raznih nasilstev je bila ljubljanska »Orjuna« že l. 1926 razpuščena. Že pred razpustom sta se v organizaciji sami pojavili dve grupi. Ena je zagovarjala edino nasilna sredstva kot uspešna za uveljavljanje narodnostne ideje, druga pa je stala na bolj zmernem in kulturnem stališču. Toda prva nasilna skupina je docela prevladovala in se počasi pretvorila v pravo nasilno tolpo. Ta skupina se je najhujše borila proti Slov. kmečki stranki in radičevcem. Še lansko leto ob priliki državnoborskih volitev so na shodu na Rakeku pretili orjunaši z revolverji in palicami tajniku Slovenske kmetske stranke tov. Mravljetu, da ga bodo kot radičevca pobili. Zmernejša grupa se je umaknila v ozadje in zbirala material, na podlagi katerega naj bi oblasti postopale proti vodeči grupi. Nasilna grupa je sedaj vso pozornost obrnila na nje in jih skušala zaporedoma onemogočiti bodisi z umori ali z ovadstvom. Naslonili so se v političnem oziru na klerikalce in od njih uživali vso podporo in zaščito. Kot prvega bivšega orjunaša so ovadili Egidija Perica, lesnega trgovca v Ljubljani, češ, da je veleizdajalec. Peric je bil aretiran in po enomesečnem zaporu kot nedolžen izpuščen. Ker jim je bil vsled tega Peric še bolj nevaren in ker je vse njihove zločine in prevare najboljše poznal, so ga v petek 7. t. m. zvečer v njegovem stanovanju ustrelili. Toda še pred smrtjo je pokojni Peric vse orjunaške zločine napisal in dal spis svojemu dobremu prijatelju, ki ga je takoj po umoru izročil policiji. Že drugi dan umora je policija glavne zločince polovila in pripeljala v policijske zapore. Sicer je klerikalna stranka, zaščitnica nasilne grupe orjunašev, danes na vladi, toda vseeno zahtevamo, da oblasti tej podzemni družbi zločincev napravijo konec.

Drag stavbeni prostor. Mestna občina Kranj je imela malenkosten del sveta, to je namreč pomol, ki je na vzhodni strani zložen iz obreznega kamenja, na katerega se je naslanjal prej stari leseni savski most. Ta prostor, ki ima 280 štirjaskih metrov površine in leži na desni strani Save, je občina prodala na javni dražbi. Gorenjska metropola Kranj se je v zadnjem času povzpela z večjimi industrijskimi podjetji, ki so se že zgradila in se še gradijo, in tako postane Kranj zelo razširjen industrijski kraj. Vsled tega se stavbeni prostori tudi drago plačujejo, kakor sledi: Izdražitelj teh 280 m² sveta je moral pokriti do dve tretjini površine tega stavbenega prostora s »kovačem« (10 Din bankovcem), da ga je dobil v roke; stal je ta svet lepo vsoto stoštiridesettisoč dinarjev. Izgradil je ta pomol leta 1856. za erar takratni lastnik znane Jalenove gostilne Jalen iz Kranja, a je sedaj prišel v last veleindustrijalec Fr. Hainriharja.

Vse jim pride prav. Te dni so v Subotici aretirali nekega šoferja in tri žene; ker so osumljeni, da so zastrupili svojo deklo, katero so pred par meseci zavarovali za 100.000 dinarjev. Zavarovalnina bi se imela izplačati tistemu, ki prinese zavarovalno polico. Dekla je pred par dnevi umrla. Ker se je začela širiti med ljudstvom govorica, da je bila zastrupljena, so jo odkopali in drob odposlali v Beograd, da kemično ugotove, ali je zastrupljena ali ne.

Težka avtomobilska nesreča v Italiji. Na Mali Šmaren so se vršile v Milanu velike avtomobilske dirke. Pri dirkanju sta zadela dva avtomobila, ki sta vozila s hitrostjo 200 kilometrov na uro, skupaj in je eden od njih odletel 10 metrov visoko v zrak na tribuno med gledalce. Posledice so bile strašne: 19 ljudi je bilo razmesarjenih, 26 težko ranjenih. Šoferja je vrglo daleč ven in si je pri padcu razbil lobanjo ter ostal mrtev. Med gledalci je nastala panika ter so bežali na vse strani. V gnječi je bilo veliko število ranjenih in pomečkanih.

Na begu ustreljen. V četrtek 6. t. m. je prišel skozi Vrata pod Triglavom neznan moški, katerega so vojaške straže prijele in odpeljale proti Mojstrani. Izdal se je za Jožeta Cuder, a legitimacije ni imel nobene. Pri slapu Peričniku je pričel bežati in vojak, ki ga je vodil, je oddal nanj strel v hrbet. Neznan moški se je zgrudil mrtev na tla.

Obesil se je v Volčjem potoku pri Kamniku brezposelen delavec Ivan Kramar, ker je bil odpuščen od kamniške tovarne Titan.

Vročinska kuga se seli. Vročinska kuga, od katere je obolelo na Grškem na stotisoče ljudi in pomrlo na tisoče, se je razširila v Egipt, kjer je že mnogo ljudi od nje obolelo.

Pet dni mrtev v svoji sobi. Iz svojega stanovanja v Zagrebu ni prišel že od prošle torka na spregled tehnik Karel Haas. Ker je iz sobe začel prihajati močan smrad, so v soboto odprli vrata in našli Haasa obešenega. Vzrok samomora ni znan.

Skočila je s »Stene smrti«. V Sarajevu je v petek zvečer 16 letna deklica Stana Veselinovića, rodod iz Bosanske Krupe, skočila s »Stene smrti« 25 metrov globoko v prepad. Uboga deklica je obležala na mestu mrtva. Domneva se, da jo je velika beda gnala v smrt.

Smrtna nesreča. Na kolodvoru v Sisku je hotel skočiti uradnik Anton Baričević v drveči vlak, a je padel pod kolesa in bil takoj mrtev.

Strahovita železniška nesreča. V ponedeljek 10. t. m. je dunajski brzovlak trčil v bližini Brna na Moravskem v tovorni vlak, ko je vozil z največjo hitrostjo. Nesreča je bila strašna. Vagoni so se popolnoma razbili in od potnikov je ostalo 17 mrtvih ter 25 težko ranjenih.

Naseljevanje v Južni Srbiji ustavljeno. Uradno se razglašja, da je od 15. septembra 1928 do nadaljnje odredbe ustavljeno naseljevanje v Južni Srbiji. To naj vzamejo v vednost osebe, ki so se prijavile za naselitev, da se v lastnem interesu od 15. t. m. dalje ne obračajo več v tej zadevi na poklicano oblastvo in si ne napravljajo nepotrebnih stroškov. Nadaljevanje naseljevanja prihodnjo pomlad se bo pravočasno objavilo.

Ljudje, kateri težko opravljajo potrebo in poleg tega trpe na obolenju debelega črevesa, na pritisku krvi v druge organe in možgane, na glavobolu, prehitrem utripanju srca, naj vzemo vsako jutro in vsak večer po ¼ kozarca naravne Franz-Josefove grenke vode. Zdravniki velikih kirurgičnih zavodov pričajo, da se Franz-Josefova voda uporablja pred in po žilodolnih operacijah z največjim uspehom.

V potu svojega obraza se je pralo dose-daj perilo. RADION odpravil je sedaj ves trud, ker zadostuje, da se kuha perilo pol ure in pranje je izvršeno.

Rastlinske zdravilne likerje za zelodec — grenke, polgrenke, sladke kakor tudi rum, pelinkovec, kimljovec, slivovko in druge žgane pijače nudi po najnižjih cenah »Gloria«, rastlinska destilacija, Ljubljana, Gospodarska cesta 8. — Pišite po cenik še danes!

Jubilejna razstava v Brnu, č. S. R.

Važen faktor na jubilejni razstavi v Brnu, glavnem mestu zelene Moravske, tvori oddelek zemljedelske vede. Svoja dela so razstavili tu zemljedelska in gospodarska visoka šola v Pragi in Brnu, živinozdravniška visoka šola v Brnu, državni preizkuševalni zavodi za rastlinsko, živalsko in gospodarsko gojitev pod zaščito ministrstva poljedelstva, dalje zemljedelski preizkuševalni zavod v Brnu, zootehniški preizkuševalni zavod v Brnu, Savez zemljedelskih preizkuševalnih zavodov v Pragi in ravnateljstvo državnih gozdov in posestev.

Razstava zemljedelske vede potrjuje, kako se je uveljavila ta veda v poslednji dobi, posebno v poslednjem desetletju v zemljedelski praksi. Je tu lepo zaznorno zemljedelsko delo in živinoreja, na kar pridemo v oddelek splošne tehnologije in biologije. Tehnologija ima svojo posebno dvorano, kjer je bogata razstava industrije slada in sladkorja. Posebno zanimiva so preizkuševalna dela na polju sladkorne industrije. Biologija se pa bavi s temeljnimi problemi življenja in rasti.

Temeljna misel zemljedelske razstave je znazornjena arhitektonski z dvema simboloma pri vходу: na eni strani je embrio, na drugi pa zreli plod. Glavna misel razstave je, pečati se s plodom samim, potem pa s tem, kako se ga varuje, goji in izkorišča. In to se tiče obeh delov razstave, živalske in rastlinske. Za študiranje zarodka nam nudi razstava mnogo lepih mikrofotografičnih diapositivov in mikroskopičnih preparatov, katere popeljejo gledalca in občudovalca do najbolj skritih tajnosti vseh teh problemov. Je tukaj tudi šest mikroskopov, s pomočjo katerih se študira življenje ploda in da bi bila slika, ki jo zreš v mikroskopu, še jasnejše, obešene so nad njimi povečane slike z razlago onega, kar vidiš v mikroskopu.

Nadalje vidimo tu zanimivosti o raziskovanju in preizkuševanju plodne zemlje in agrometeorologije skuptj z razstavljenimi preizkuševalnimi deli iz zemljedelske in gozdarske biokemije. Posebno pozornost se posveča raziskovanju o biološkem delovanju zemlje z raznimi slikami in modeli. In v tej stroki ima Češkoslovaška svetovni sloves in popolno zaslužen priznanje. Zelo jasno je podano tudi preizkuševanje gnoj.

Zootehniko zastopajo tu razna vprašanja, ki se tičejo oplemenitve in to tako po strani biološki in vzgojni, kakor tudi iz stališča izkoriščevanja. Temu se družijo tudi hlevno nadzorstvo in pripravljanje in konserviranje krme. Z zemljedelsko ekonomijo se pa bavi zemljedelsko računovodstvo, kjer vidimo razrešena vsa vprašanja, ki se tičejo gospodarnosti zemljedelskega dela. Posebno privlačnost imajo gozdarski stroji, ki so bili zgotovljeni v Češkoslovaški od prevrata naprej.

Za vsakega, če tudi ni posvečen v skrivnosti zemljedelskega in gozdarskega dela, tvori veliko zanimivost model, ki kaže, s kako ogromno silo sesa krompir vodo. In ves ta tako zanimivi del razstave je dopolnjen z mnogimi slikami, diagrami, lepo razsvetljenimi diapositivi in raznimi preparati.

Iz vsega tega se vidi, kako važno mesto zavzema na jubilejni razstavi zemljedelska veda.

V. S.

NARODNI GOSPODAR

Mlekarska razstava.

Tudi letos nam je nudila razstava sira in masla lep pregled našega slovenskega mlekarstva. Skupaj se je udeležilo tekmovanja 36 mlekarskih zadrug in privatnih mlekarskih podjetij. Izmed teh je razstavilo 19 trvdk domači emendolski sir, 5 trvdk trapist in 12 trvdk surovega čajno masla.

Ocenjevanje se je vršilo v petek popoldan pred otvoritvijo Kmetijske razstave. Ocenjevalna komisija je bila sestavljena iz mlekarskih strokovnjakov in trgovcev. Predsednik komisije je bil g. Alfonz Mencinger, upravitelj Osrednje Bohinjske sirarske zadruge v Bohinjski Bistrici, člani komisije pa gg. ing. Šabec, ravnatelj oblastne mlekarne šole v Škofji Loki, ing. Podgornik, ravnatelj oblastne kmetijske šole na Grmu, Andrej Šarabon, veletrgovec in Anton Verbič, trgovec, oba iz Ljubljane.

Sir emendolskega tipa se je ocenjevalo sledeče: Hlebi sira so bili označeni z zaporednimi številkami, brez označbe trvdke. Ocenitev se je vršila na ta način, da se je zavrtalo od vsake trvdke po 2 hleba. Ocenjevalo se je 1. zunanost z največ 6 točkami, 2. kakovost testa z največ 6 točkami, 3. aroma in okus z največ 10 točkami in 4. luknjicavost z največ 10 točkami; skupaj največ dosegljivih točk je 32.

Sklenilo se je, da treba za zlato kolajno 30 točk, za srebrno 24, za bronasto 19 in za priznanje 16 točk. Zlate kolajne ni dosegla nobena trvdka. Srebrno kolajno se je podelilo Mlekarski in sirarski zadrugi v Logatcu, ker si je priborila prvo mesto. Z bronastimi kolajnami so bile odlikovane Sirarska družba v Čišnjici v Bohinju, Osrednje mlekarne v Ljubljani, Mlekarna v Škofji Loki, Sirarska družba v Bitnjah pri Boh. Bistrici, Mlekarska zadruga na Vrhniki in Mlekarska zadruga v Novi vasi pri Rakeku. Priznanje so pa dosegle Mlekarska zadruga v Podkorenju, Mlekarska zadruga v Bohinjski Bistrici, Mlekarna v Sodražici, Sirarska zadruga v Hrašah pri Lescah in Mlekarska zadruga v Ribnem pri Bledu.

Pri ocenjevanju trapista se je enako postopalo. Podelilo se je priznanje Oblastni kmetijski šoli na Grmu, Oblastnemu posestvu na Mali Loki in Mlekarni v Ptuju.

Za ocenjevanje surovega masla se je vzelo od vsake trvdke po 1 kg, ki se ga je dalo v ta namen v enake kozarce, ter označilo s številkami. Merilo za ocenjevanje surovega masla je bilo 1. za okus in aroma 12 točk, 2. izdelava 4 točke, 3. mazavost 2 točki in 4. barva in zunanost oblika 2 točki. Za zlato kolajno je bilo treba 19 točk, za srebrno 16, za bronasto kolajno 14 točk in za priznanje 12 točk.

Uvrščenje je sledeče: Osrednje mlekarne v Ljubljani so odlikovane za čajno maslo 1 in pol meseca staro z zlato kolajno, Mlekarska zadruga v Novi vasi pri Rakeku in Osrednje mlekarne v Ljubljani s srebrno kolajno. Bronaste kolajne so pa prejele Osrednje mlekarne v Ljubljani, Oblastno posestvo na Mali Loki in Mlekarska zadruga št. Gotthardt, priznanje pa Mlekarska zadruga na Rovih, Sirarska družba Ravne v Bohinju in Franc Pončič, Tešanovci, Prekmurje.

Vsakemu razstavljalcu se bo poslalo ocenjevalno polo, podpisano od komisije, iz katere je razvidna podrobna ocenitev in koliko točk je dosegel njegov izdelek. Iz imenovanih pol bodo videli naši producenti, na kaj morajo polagati večjo pazljivost ter katere pomanjkljivosti je odstraniti.

V splošnem je izpadla letošnja mlekarstva razstava zelo povoljno. Pri siru je bilo opaziti, da so naši producenti napredovali z ozirom na zunanjo obliko. V okusu in luknjicavosti, kar je zelo važen faktor v trgovskih in konsumentskih krogih, pa je zabeležiti prav neznamen napredek napram lanskemu letu.

Velika napaka našega sirarstva je, da pošilja na trg premlado — še nedozorelo blago. To vprašanje je eno izmed najbolj perečih vprašanj našega sirarstva. Zboljšanje moremo pričakovati edino od dobre organizacije producentov in dosege cenene kredita ter v tehničnem izboljšanju obratov.

V razmerju z gornjim pa je naše slovensko mlekarstvo zelo napredovalo. Naše čajno maslo moremo danes primerjati z najboljšimi masli tujih držav, kot je n. pr. Danska. Tudi na tem polju bi bilo želeli izpopolnitve organizacije.

Z ozirom na to, da črpa naš kmet v Sloveniji glavni vir dohodkov v živinoreji in mlekarstvu, bi bilo želeli, da se tega tudi v polni meri zaveda ter skuša svoje dohodke zvišati. Svoj cilj bo pa dosegel šele takrat, ko se bo trdno organiziral (v zadrugah) ter potom teh organizacij izpopolnil svoje obrate tehnično in komercialno (trgovsko) ter končno odstranil vse pomanjkljivosti.

A. R.

Interesenti za medjimurske konje se opozarjajo na razstavo in premovanje konjev, ki se vrši dne 21. septembra popoldan v Čakovcu. Drugi dan veliki sejm.

Knjižica »Zbirka zakonov«, katera se dobi pri »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani, prinaša zakon o posesti in nošenju orožja, zakon osrednji upravi za mere in dragocene kovine, zakon o merah in zakon o kontroliranju izdelkov iz zlata in srebra. Cena Din 15.—.

„DEČVA“

Zene in dekleta! Poslužujte se naše narodne in poletne noše! Zahtevajte pri vseh trgovcih nagelno dečvino blago, ki se prodaja v prid Jugoslovnski Matici in Dečjemu domu.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.

Zitni in drugi pridelki:			
pšenica	1 q	—	do 300—
raži	1 q	275—	do 300—
ječmen	1 q	275—	do 285—
ovsa	1 q	280—	do 325—
proso	1 q	—	do 300—
koruza (nova, sušena)	1 q	340—	do 375—
ajda	1 q	—	do 300—
fižol, ribničan	1 q	400—	do 600—
fižol, prepelčar	1 q	—	do 300—
krompir	1 q	175—	do 540—
Seno in slama:			
sladko seno	1 q	115—	do 160—
kislo seno	1 q	75—	do 100—
slama	1 q	50—	do 80—
Goveja živina:			
voli I.	žive teže 1 kg	7.50	do 8.50
voli II.	žive teže 1 kg	6.50	do 7.50
voli III.	žive teže 1 kg	5.—	do 6.50
teleta	žive teže 1 kg	10.—	do 12.—
Prasi:			
6-8 tednov stari	komad	180—	do 300—
3-4 mesece stari	komad	350—	do 440—
5-7 mesecev stari	komad	460—	do 500—
debeli	žive teže 1 kg	10.—	do 12.50
debeli	mrtve teže 1 kg	16.—	do 18.—
Perutnina:			
piščanec	komad	10.—	do 50.—
koka	komad	20.—	do 45.—
Mleko, maslo, sir, jajca:			
mleko	1 lit.	2.—	do 3.—
smetana	1 lit.	10.—	do 14.—
čajno maslo	1 kg	50.—	do 60.—
surovo maslo	1 kg	36.—	do 40.—
bohinski sir	1 kg	28.—	do 32.—
sirček	1 kg	8.—	do 10.—
jajce	komad	1.—	do 1.50
Kurivo:			
trda drva	1 m ³	140.—	do 160.—
mehka drva	1 m ³	60.—	do 120.—

SVOJI K SVOJIM!

Kadar kupujete v mestu svoje potreščine, popirajte v prvi vrsti trgovce, ki v našem listu nudijo svoje blago.

Se li želite znebiti Vašega revmatizma, gihta?

Trganje in zbadanje v udih in sklepih, otekli udje, poškodovane roke in noge, trganje, zbadanje in krčenje mišic v raznih delih telesa, često tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in boleznih kosti, ki se morajo odstraniti, ker bi sicer bolezen še bolj napredovala.

Jaz Vam nudim

zdravilno pijačo, ki razkroja sečno kislino, pospešuje izmenjavo snovi in izločevanje, torej ni takozvano univerzalno ali tajno zdravilo, temveč je to produkt, ki ga nudi prirodna sama za rešitev bolnega človeštva.

Dajem brezplačno vsakomur na poizkušnjo!

Pišite mi takoj in dobili boste pri mojih, v vseh deželah obstoječih skladiščih popolnoma zastoj in franco enkratno poskušnjo skupaj s poučno razlago. In tako se boste sami uverili o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju.

August Märzke, Berlin - Wilmsdorf, Bruchsalersfrasse No. 5, Abt. 16.

Prometna banka d. d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

Telefon št. 2149, 2968

Pošt. ček. rač. 13.853

Žiro-račun
pri Narodni banki

(vogal Pred Škočjo 1, nasproti magistrata)

Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. Izdaja uvorenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.

„Levoročni“
„Flachstep“ Cylinder

Znano je, da so najpre-
ciznije izdelani samo
šivalni stroji znamke:
„Gritzner“ in „Adler“
za dom, obrt in industrijo
Ugodni plačilni pogoji. Večletna garancija

le pri **Josip Petelinc, Ljubljana**

blizu Prešernovega spomenika za vodo.

Dr. Josip Zdolšek

odvetnik v Brežicah

naznanje, da je preselil svojo
pisarno v prostore
preje dr. Štikerjeve pisarne
hiš. št. 49 v Brežicah

Iščem

vajenca,

ki bi imel veselje
do kolarske obrti,
od 14—16 let sta-
rega. Hrana in sta-
novanje v hiši. —
Sprejem ga takoj.
Naslov: Ivan Čema-
žar, kolarski moj-
ster, Ferme šte. 9,
p. Škofja Loka.

la portland-cement

v papirnatih in juta-vrečah
vedno v zalogi najceneje pri

»EKONOM«

Osred. gosp. zadruga

Ljubljana

Kolodvorska ulica 7

**Pralno sredstvo, v katerem lahko
pustite Vaše perilo brez škode ležati
po več tednov**

To je pralno sredstvo, ki ne kvari perila, ki
ne vsebuje nobenih jedkih snovi:

BENZIT-NADMILO.

To pralno sredstvo, ki varuje perilo, ima naj-
večjo čistilno moč, razkraja celo ostanke naj-
mastnejših madežev v perilu, proti katerim
ostanejo brez učinka druga pralna sredstva,
mila in celo belila, ki samo na videz odstra-
nijo nesnago.

V bodoče perite perilo samo z BENZIT-NAD-
MILOM. Razveselilo Vas bo snežnobelo pe-
rilo, oprano z BENZIT-NADMILOM!

Uporabljajte za namakanje TRI, ker s tem
prištedite na milu.

1 zavoji 5 dinarjev.

Benzit Nadmilo

z dvojnimi učinkoma

Tvornice Zlatorog, Maribor

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošne hranilnice št. 14357

reg. zadr. z neomej. zav.

Brzojavke „Kmetaki dom“. Telefon št. 2547

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poročtu ter
zastavi premičnih in vrednostnih papirjev ter
devoljuje kredite v tekočem računu pod
najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Obrestitve

vloge na
knjižice

6%

brez od-
povedi

čistih

Večje stalne vloge in vloge v tekočem
računu po dogovoru.

Preskrbuje: Kavcije, inkase, srečke
in vrednostne papirje ter čeke in nakazila
(nakazila) na druga mesta.

Uradne ure:

Vsak delavnik od 8.—12.1/2, in od 3.—4.1/2

Podružnica v KAMNIKU na Glavnem trgu.